

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., a JUDr. Zory Šmolkové ve věci

žalobce: L. K.
zastoupený advokátkou Mgr. Rebekou Mořovskou Židuliakovou
sídlem Krátký lán 138/8, 116 00 Praha 6

proti
žalovanému: Krajský úřad Moravskoslezského kraje
sídlem 28. října 117, 702 18 Ostrava

o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu

takto:

- I. Žalovaný je **povinen** rozhodnout o žalobcově žádosti ze dne 3. 7. 2024 o poskytnutí informace „*V kolika z těchto případů ad 1) spočíval přestupek v překročení rychlosti o 5 km/h a méně?*“, do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žalobci se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- III. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se nečinností žalobou doručenou soudu dne 30. 10. 2024 domáhal vydání rozhodnutí v řízení vedeném žalovaným pod sp. zn. DSH/17103/2024/Slo, resp. poskytnutí informací ve věci rozhodovací praxe žalovaného v oblasti dopravních přestupků.
2. Žalobce uvedl, že dne 3. 7. 2024 podal žádost ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“), na kterou žalovaný reagoval dne 9. 7. 2024. Žalovaný žalobci částečně poskytl informaci ve vztahu k bodu 1, 3 a 4 žádosti, avšak ve vztahu k bodu 2 žádosti vyzval žalobce k úhradě nákladů ve výši 294 Kč. Žalobce dne 21. 7. 2024 proti této výzvě podal stížnost dle § 16 odst. 1 písm. d) InfZ k Ministerstvu dopravy, které o stížnosti dosud nerozhodlo. Dle judikatury Nejvyššího správního soudu se nelze domáhat vydání rozhodnutí po Ministerstvu dopravy, neboť rozhodnutí o stížnosti není rozhodnutím ve smyslu § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Nečinností žalobou se nicméně dotýčný může domáhat poskytnutí informací přímo po povinném subjektu, neboť po dobu vyřizování stížnosti neběží lhůta k úhradě nákladů, a tak úhradou nákladů nelze podmiňovat poskytnutí informací, což vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“), na kterou žalobce odkázal v žalobě, případně ji citoval.
3. Žalovaný souhlasil s popisem průběhu řízení, jak jej nastínil žalobce, nicméně navrhl, aby žalobci nebyla přiznána náhrada nákladů řízení podle § 60 odst. 7 s. ř. s. Žalovaný odkázal na judikaturu krajských soudů a další případy, kdy totožní žalobci (včetně žalobce v této věci) podávají stejné nebo obdobné žádosti týkající se dopravních přestupků.
4. Žalobce v replice ze dne 24. 2. 2025 nesouhlasil s tvrzením žalovaného stran otázky nákladů řízení. Uvedl, že nepatří k žádné skupině žadatelů ani nikoho nezahluje. Žalovaný mohl kdykoli v průběhu řízení o stížnosti rozhodnout, ale neučinil tak.
5. Krajský soud posoudil žalobu v intencích ustanovení § 79 a násl. s. ř. s. přičemž vycházel ze skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí ve smyslu § 81 odst. 1 s. ř. s. a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Soud rozhodl bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.
6. Soud ze správní spisů zjistil, že dne 3. 7. 2024 zaslal žalobce žalovanému žádost o informace ve smyslu InfZ, v rámci které požadoval následující informace:
 - 1) O kolika rozhodnutích, jimiž byl obviněný správním orgánem prvního stupně uznán vinným z přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 361/2000 Sb. jste jako odvolací orgán rozhodovali v roce 2023?
 - 2) V kolika z těchto případů ad 1) spočíval přestupek v překročení rychlosti o 5 km/h a méně?
 - 3) V kolika z těchto případů ad 2) bylo Vámi rozhodnuto o zrušení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a zastavení řízení z důvodu absence materiálního aspektu přestupku?
 - 4) Žádám o zaslání všech rozhodnutí ad 3), tj. takových rozhodnutí, jimiž jste rozhodli o zrušení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a zastavení řízení z důvodu absence materiálního znaku přestupku.
7. Žalovaný dne 8. 7. 2024 informace ad 1), 3) a 4) žalobci poskytl. Dne 9. 7. 2024 vyčíslil úhradu za poskytnutí informací ad 2) částkou 294 Kč a téhož dne výši požadované úhrady oznámil

žalobci. Ten proti výši úhrady podal dne 21. 7. 2024 stížnost. Ta byla spolu se spisovým materiálem postoupena Ministerstvu dopravy dne 24. 7. 2024.

8. Podle § 16a odst. 8 InfZ nadřízený orgán o stížnosti rozhodne do 15 dnů ode dne, kdy mu byla předložena. Ke dni podání žaloby, tj. 30. 10. 2024, tedy bylo ministerstvo fakticky nečinné s vydáním rozhodnutí o stížnosti. Rozhodnutí o stížnosti žadatele, který nesouhlasí s výši úhrady jemu sdělené (§ 16a odst. 7 InfZ), není rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 21. 9. 2010, č. j. 2 As 34/2008-90). Žalobce tak správně uvedl, že se nemohl nečinností žalobou domáhat vydání rozhodnutí o stížnosti po ministerstvu.
9. Pokud se žadatel chce průtahům bránit, může podat žalobu proti nečinnosti a domáhat se vyřízení žádosti. Povinný subjekt pak musí informace poskytnout bez nároku na úhradu nákladů, neboť po dobu vyřizování stížnosti neběží lhůta k jejich úhradě, a tak úhradou nákladů nelze podmiňovat poskytnutí informací (viz rozsudky NSS ze dne 24. 11. 2020, č. j. 2 As 397/2019-40, odst. 28–32, a ze dne 14. 9. 2022, č. j. 10 As 342/2020-46, odst. 19). Jinými slovy, v této specifické procesní situaci je třeba podat žalobu proti Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje, byť sám *stricto sensu* nečinný není, a jeho nekonání je zapříčiněno pouze tím, že nečinné je Ministerstvo dopravy. Přesně takto postupoval žalobce v nynější věci.
10. Na základě uvedeného a shodného tvrzení stran je zjevné, že žalovaný je ve věci nečinný. Krajský soud proto ve smyslu § 81 odst. 2 s. ř. s. a § 14 InfZ uložil žalovanému povinnost vydat rozhodnutí v rozsahu bodu 2) žádosti žalobce ze dne 3. 7. 2024, a to ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
11. Soud se dále zabýval otázkou náhrady nákladů řízení. Dle § 60 odst. 7 s. ř. s. *„jsou-li pro to důvody zvláštního zřetele hodné, může soud výjimečně rozhodnout, že se náhrada nákladů účastníkům nebo státu zcela nebo zčásti nepřiznává.“*
12. Komentářová literatura [srov. Kühn, Z. – Kocourek, T. et al. Soudní řád správní. Komentář. Praha: Wolters Kluwer (ČR), 2019; bod 19 komentáře k § 60] k tomuto ustanovení uvádí, že *„judikatura správních soudů se doposud systematicky nezabývala výkladem pojmu ‚důvod hodný zvláštního zřetele‘. Lze proto vyjít z judikatury ÚS a navazující civilistické judikatury vztahující se k obsahově obdobnému § 150 o. s. ř. Podle ní se za okolnosti hodné zvláštního zřetele považují takové okolnosti, pro které by se jevilo v konkrétním případě nespravedlivým ukládat náhradu nákladů řízení tomu účastníku, který ve věci úspěch neměl, a zároveň by bylo možno spravedlivě požadovat na úspěšném účastníku, aby náklady vynaložené v souvislosti s řízením nesl ze svého.“* Nejtypičtějším důvodem pro takový postup soudu jsou majetkové poměry účastníků řízení, avšak soudu nic nebrání tomu, aby těmito důvody byly i jiné okolnosti, budou-li dostatečně výjimečné a individualizované.
13. Soudu je z jeho úřední činnosti známo, že nyní posuzovaná věc je jednou z mnoha právně i skutkově obdobných nečinnostních žalob směřovaných proti různým správním orgánům (nejčastěji Magistrátu hl. m. Prahy a Ministerstvu dopravy), v nichž figuruje na pozici zástupkyně různých žalobců advokátka Mgr. Rebeka Mořovská Židuliaková. Vystupují v nich různí žalobci (celkem jde o zhruba 10 osob), ale tím se odlišnosti vyčerpávají. Žádosti o informace jsou obdobně koncipované, týkají se přestupkové agendy na úseku dopravy, jejich žalobci typicky požadují jednotlivé písemnosti z přestupkových spisů, k nimž nemají žádný vztah, nebo na první pohled nahodilé informace z činnosti příslušného správního orgánu

(jako v nynější věci). Žalobci, resp. jejich zástupkyně, podávají často již v první možný den opravné prostředky či návrhy na provedení opatření proti nečinnosti a následně správní žaloby, které bývají ve velké většině případů úspěšné, protože povinné subjekty jim informace brzy po podání žaloby poskytují. Žaloby samotné pak mají do značné míry formulářovou podobu, jelikož reagují na typově shodný postup správních orgánů a brání se proti nim totožnou právní argumentací.

14. Přínejmenším ve dvou takových řízeních (sp. zn. 11 A 72/2024 a 14 A 49/2024) poukázalo Ministerstvo dopravy na zátěž, kterou mu působí několik fyzických osob včetně žalobce svými zjevně organizovanými procesními obstrukcemi ve věcech řídicích přestupků, jež nápadně připomínají praktiky tzv. pojišťoven proti pokutám. V naposled označené věci ministerstvo přiložilo také vyjádření ředitele odboru komunikace, který poukázal na to, že žádosti tamního žalobce (Z. Š.) zřejmě plní privátní účel, slouží pro systémové obstrukce přestupkových řízení a také pro získání financí z jednotlivých řízení. Pan Š. sice podává žádosti jako soukromá osoba, ale současně působí jako prezident, ředitel či osoba v jiné řídicí funkci ve společnostech a spolcích, které byly úzce spjaty s tzv. pojišťovnami na pokuty, ve kterých figuroval pravomocně odsouzený P. K. Právě po něm Z. Š. nastupoval na vedoucí posty v těchto právnických osobách. Poukázal na to, že pan Š. je od 19. 9. 2022 prezidentem spolku Ochrana řidičů, o. s., a na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 1. 2023, č. j. 19 A 41/2021-57, který popsal činnost tohoto spolku. Z. Š. nahradil 19. 4. 2023 P. K. také v pozici ředitele v Share CAR!, z.s., jehož hlavním smyslem byla snaha sdílet vozidla tak, aby nebylo možné určit řidiče v přestupkových řízeních. Stejně tak nahradil P. K. v VP RIP 2024, z.s. (dříve Virtuální provozovatel). Dne 1. 11. 2022 byl pan Š. zvolen prezidentem Spolku provozovatelů služeb v gastronomii a hotelnictví, kde do té doby figuroval pan K. Tento spolek spolu s Share CAR! jsou pak zakládajícími členy spolku Anděl na cestě, z.s., který je mimořádně aktivní a podává desítky žádostí o informace po celé ČR. Žádosti, které podává pan Š., se nápadně podobají žádostem, které v minulosti zasílal právě pan K. Ministerstvo nemá přehled o tom, kolik žádostí o informace stran dopravních přestupků, navazujících stížností a odvolání podává pan Š. napříč jednotlivými kraji. Jen proti Magistrátu hl. m. Prahy subjektu podal v poslední době cca 14 odvolání a stížností. Několik takových věcí týkajících se pana Š. se řeší v Moravskoslezském a Pardubickém kraji. Tato čísla samy o sobě nejsou nijak extrémní. Pan Š. ovšem podává žádost vždy o jedno rozhodnutí a typově stejné žádosti podává cca dalších 10 žadatelů, kteří do loňského roku nebyli aktivní. Tito žadatelé zasílají své žádosti o informace nejen žalovanému, ale také jednotlivým krajům, aby vytvořili tlak a kumulovali opravné prostředky. Jakkoli nelze spekulovat nad přímou domluvou mezi těmito žadateli, je více než nápadné, že někteří si volí k zastupování tutéž advokátku (zástupkyni žalobce). Jde např. o žalobce v této věci, Z. S., J. O. či K. K. a další.
15. Soud zdůrazňuje zejména kontext celé věci, neboť žalobce je zjevně součástí větší organizované skupiny, kterou pojí kromě obdobného předmětu zájmu a postupu ve správních a následně soudních řízeních také osoba jmenované advokátky.
16. V prvé řadě je zřejmé, že nestandardně vysoký počet žádostí o informace podaných během krátkého období neúměrně zatěžuje jak povinné subjekty, tak jejich nadřízené orgány. Touto metodou generují množství žádostí o informace, které povinný subjekt či posléze žalovaný, jenž rozhoduje o navazujících stížnostech a odvoláních, nestíhá vyřídit v zákonné lhůtě. Žalobci se tak do značné míry podílejí na tom, že správní orgány nejsou schopny o jejich žádostech včas rozhodnout. Pokud by žadatelé, následně zastupovaní jmenovanou

advokátkou, podali méně žádostí o informace, v nichž by kumulovali větší rozsah požadovaných informací, jistě by nemuseli podávat ani tolik nečinnostních žalob. Soud nepředstírá, že ví, k čemu všichni tito žadatelé žádané informace potřebují. Lze však poznamenat, že pokud by podali jednu společnou žádost, kterou by správní orgány nedokázaly včas k jejich spokojenosti vyřešit, a následně by podali i společnou (nečinnostní) žalobu, soud by rozhodoval o nákladech řízení dle § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). V takovém případě by mimosmluvní odměna přepočtená na jednoho žalobce nedosáhla stejné výše jako v případě jednotlivě podaných žalob. V případě kumulace více požadovaných informací do jedné žádosti by byl rozdíl samozřejmě ještě výrazně větší. (V usnesení ze dne 20. 11. 2024, č. j. 14 A 49/2024-76, Městský soud v Praze vypočetl, že žalobcům zastoupeným jmenovanou advokátkou byly v posledním půlroce přiznány náhrady nákladů řízení v celkové výši okolo 200 000 Kč.)

17. Také v samotných soudních řízeních se vyskytla řada podezřelých okolností. Ukázalo se tak, že v některých případech požadují různí žalobci po správním orgánu totožné informace (např. žaloby posuzované v řízeních sp. zn. 10 A 44/2024 a 10 A 59/2024). Nebo že v řízení sp. zn. 11 A 108/2024 jmenovaná zástupkyně předložila plnou moc udělenou jí tehdejší žalobcem ve vztahu k jiné žádosti o informace, a v reakci na následnou výzvu soudu zaslala dodatečnou plnou moc pro dané řízení, kterou však namísto žalobce podepsal J. H., který je též jedním z řady žalobců, které zástupkyně před soudy v obdobných věcech zastupuje (sp. zn. 10 A 59/2024, 6 A 68/2024, 18 A 56/2024, 18 A 60/2024, 10 A 91/2024, 3 A 77/2024 a 10 A 107/2024). Nebo že za mnoho žalobců, které zastupuje jmenovaná advokátka, hradí soudní poplatek jeden z nich, K. K. (srov. usnesení č. j. 14 A 49/2024-76; zrovna to však v nyní posuzované věci neplatí).
18. Žádosti o informace kromě toho nemají zjevný účel: jak soud již uvedl, na první pohled jde o nahodilě zvolené dokumenty nebo informace, jejichž pojátkem je práva agenda přestupků v silniční dopravě. Účel žádosti o informace samozřejmě nemá žádnou váhu při jejím posuzování a zásadně nemůže být důvodem pro neposkytnutí informace, ale soud k němu nepochybně může přihlídnout při rozhodování o nákladech soudního řízení. Z. Š. v řízení sp. zn. 11 A 72/2024 prostřednictvím své zástupkyně vysvětlil, že „požádal Magistrát hl. m. Prahy o větší počet rozhodnutí. Šlo totiž o správní rozhodnutí, jejichž seznam byl propíráán na fóru 30kmh.cz, který měl mít původ od pracovníka magistrátu a měl souviset s nestandardním hodnocením úředníků, kteří měli na uložených pokutách přímo finančně participovat. Žalobce je dalek přímých obvinění v tomto směru, v dohledné době však zveřejní svou vlastní „investigativní“ analýzu, kterou vypracovává částečně samostatně a částečně za použití nástrojů AI srovnáním s rozhodnutími, u kterých takové podezření dáno není.“ V tomto ohledu lze poukázat rovněž na řízení, která byla vedena zdejším soudem pod sp. zn. 25 A 26/2023 či 25 A 47/2023, kde členové této skupiny vystupovali. Přesně takto působí i žádost žalobce v nyní projednávané věci. Již Městský soud v Praze v řízení vedeném pod sp. zn. 10 A 107/2024 vyzval žalobce (v právně i skutkově obdobné věci), zastoupeného stejnou advokátkou, ke specifikaci obsahu, parametrů a metodiky připravované analýzy (což žalobce v tamním řízení tvrdil, že je účelem jeho žádosti) a seznámil jej se shora přdestřenými pochybnostmi (které jsou rovněž totožné jako v tomto řízení), odpovědi však se nedočkal. Žalobce i v tomto případě měl dostatek prostoru reagovat na argumenty, které uvedl již žalovaný ve svém vyjádření. Sdělil však soudu toliko, že není součástí žádné organizované

skupiny a jeho cílem není správní orgány zahltit. S ohledem na vše výše uvedené soud tomuto závěru nepřisvědčil.

19. Zdejší soud však považuje za předčasné vyslovit jednoznačný závěr, že jednání žalobce a jeho zástupkyně je nutné považovat za zneužití žalobního práva, jehož účelem je primárně získat náhradu nákladů řízení. To ovšem neznamena, že při neodůvodněné kumulaci dalších věcí stejného či obdobného charakteru soud nebude v budoucnu s dalšími obdobně konstruovanými žalobami takovým způsobem zacházet.
20. Právní řád však poskytuje soudu jemnější nástroje, jak zohlednit shora podrobně popsané zvláštní okolnosti, a to právě v podobě mimořádného nepřiznání náhrady nákladů řízení z důvodů hodných zvláštního zřetele dle § 60 odst. 7 s. ř. s. Těmi jsou v nynější věci nestandardně vysoký počet žádosti o informace, podaných v krátké době bez zjevného účelu skupinou osob propojených nejen obdobným postupem ve správním řízení, ale také osobou advokátky Mgr. Rebecky Mořovské Židuliakové, a následně podání víceméně formulářových žalob. Obsah těchto podání, procesní postup žadatelů (resp. žalobců) i řada podezřelých okolností podle názoru soudu odůvodňují závěr, že by bylo nespravedlivé uložit náhradu nákladů řízení žalovanému, ačkoli by k tomu byl za obvyklých okolností povinen.
21. Vzhledem ke všemu shora uvedenému soud rozhodl podle § 60 odst. 7 s. ř. s. tak, že žalobci se nepřiznává náhrada nákladů řízení.
22. Výrok III je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s. Jelikož žalovaný neměl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 13. března 2025

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu